

BLATNICKÉ NOVINY

Dvojmesačník občanov Nitrianskej Blatnice * Ročník 4 * Číslo 3* Jún 2010

Hrdosť na svoju obec

Každý človek sa rád vracia tam, kde sú jeho korene, teda do svojej rodnej obce. A ak aj nie je doslova rodná, vracia sa rád tam, kde prežili svoje detstvo, mladosť či podstatnú časť života.

Naša Nitrianska Blatnica patrí medzi najstaršie obce nielen v našom regióne, ale aj v širšom kontexte, pretože prvá písomná zmienka o nej z roku 1185 znamená, že tu žili ľudia dávno pred týmto rokom. Určite siaha do obdobia Veľkomoravskej ríše, ale i ďalej, ak dáme do súvisu archeologické nálezy v blízkom okolí (Ducové, Bojná, Lužany, Čertova pec pri Radošine atď.).

Ak chceme zdôrazniť hrdosť na históriu našej obce, musíme vidieť predovšetkým kostolík sv. Juraja, pri ktorom sa každoročne stretávame na tradičnej púti, ale i nádherný kostol Povýšenia sv. Kríža priamo v obci, kaštieľ, park a iné pozoruhodnosti z minulosti i zo súčasnosti. Obec sa sústavne mení, život v nej dostáva moderné parametre, zlepšuje sa charakter bývania a života občanov, takže akékoľvek porovnanie so životom našich dedov a starých matier neobstojí, hoci vzbudzuje najmä u mladých iba úsmev. A neprávom! Patrí sa zamyslieť nad ťažkým a zložitým životom generácii pred nami, keď jedinou kultúrou boli kresťanské pobožnosti a až neskôr ochotnícke divadlo a nejaká tá veselica pri domácej hudbe. Všetko v živote našich predkov bolo síce jednoduchšie, ale o to ťažšie, veď v mnohých domácnostiach bol i obyčajný chlieb vzácny.

Pohľad na našu Nitriansku Blatnicu a život v nej teraz je v očiach súčasníkov ako čosi samozrejmé. Prechádzajú sa po nezablatených cestách, na ktorých prejde viac motoristov, ako kedysi koníkov i kravičiek s povozom. Za oknami nesliepňajú petrolejky, ale blikajú televízne obrazovky. Nuž, je nová doba, ale to neznamená, že by sme nemali myslieť i na minulosť. Práve týmto porovnaním by mal v každom z nás, čo v Nitrianskej Blatnici žijeme alebo máme k nej hlboký vzťah spolupatričnosti, vyklíčiť pocit hrdosti na našu obec. Ano, nie je všetko také, aké by sme to chceli mať. Ale už aj táto aktivita v rámci Dní obce pri príležitosti 825. výročia prvej písomnej zmienky o nej hovorí o tom, že v Nitrianskej Blatnici žijú občania, ktorí majú svoju obec radi a s pohľadom do minulosti i na prítomnosť majú čo oslavovať. Pre radosť svoju i generácie, ktorá medzi nami vyrastá a ponese pochodeň napredovania ďalej.

T. KRAHULSKÝ

Oslavy s pohľadom späť

Za nami je 25 rokov od pamätných dní, keď sme oslavovali 800. výročie prvej písomnej zmienky o našej obci. Pamätníci potvrdia, že to boli veľkolepé oslavy a boli zároveň bilanciou rastu a budovania obce. Dnes sa patrí obzrieť sa na uplynulé štvrtstoročie v živote nás všetkých.

Po štyridsiatich rokoch vlády jednej strany otvoril november 1989 dvere k návratu demokratických hodnôt. Aj v našej obci vznikli nové strany (Verejnosť proti násiliu a Kresťansko-demokratické hnutie), ktoré spoločne vystupovali na rokovaníach s vedením obce pri realizácii zmien. Voľby v roku 1990 priniesli tesné víťazstvo KDH pred Česko-slovenskou stranou práce. V dvanásťčlennom obecnom zastupiteľstve malo KDH 6, ČSSP 5 a Komunistická strana Slovenska jeden mandát. Prvým starostom obce sa stal Viliam Kolka, osvedčený funkcionár z minulosti.

Potom už išiel život v našej obci v súlade s verejno-politickým životom. Mimoriadne pozitívne prijali Blatničania vznik Slovenskej republiky v roku 1993. Postupne sa zakladali nové strany a hnutia, menili sa i poslanci a starostovia obce, ale aj napriek tomu, že Nitrianska Blatnica patrila svojou vybavenosťou k rozvinutým obciam okresu Topoľčany, zmeny v živote obce i občanov dostali nové parametre.

Medzi najvýznamnejšie úspechy patrí plynofikácia obce (1996), ktorá podstatne zmenila kvalitu života Blatničianov. Vzhľad dediny zmenila rekonštrukcia niekdajšieho hospodárskeho dvora JRD firmou Krošlák (výroba nábytku), skvalitnila sa obchodná sieť a plynofikovali verejné budovy, ako napr. základná a materská škola, kultúrny dom, kostol, farský úrad a iné. Bola ukončená stavba telocvične (1992), postavené moderné objekty obliekárni na futbalovom ihrisku, vzhľad priestranstva pred kostolom zmenila rekonštrukcia starej školy (2005), uskutočnila sa rekonštrukcia obecného úradu, verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu, okolia kaplnky sv. Urbana, domu smútku (2009), zmenil sa vzhľad parku (chodníky a osvetlenie), boli postavené v parku tri ihriská pre deti a viacúčelové ihrisko s umelým povrchom, pokračuje sa v rekonštrukcii kaštieľa a na námestí vyrastá nová budova hasičskej zbrojnice, ktorá bude viacúčelová. Nemožno nespomenúť výrazné zmeny v bývaní občanov, keď mnohé rodinné domy opekneli novými fasádami a prispievajú tak k modernému vzhľadu našej obce.

Je nesporné, že 25 rokov od minulých osláv znamenalo veľa vo vzhľade našej obce a v živote občanov. Zámery samosprávy do budúcnosti sú viac ako sľubné, takže už dnes sa môžeme pozeráť do ďalších rokov našej Nitrianskej Blatnice s optimizmom.

Pohľad na časť účastníkov osláv 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Foto: V. Vinkler

Z ROKOVANÍ OBECNÉHO ZASTUPITELSTVA

Dňa 29. apríla 2010 sa konalo dvadsiatedruhé riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva (OZ), ktoré sa oboznámilo so správou hlavného kontrolóra obce o kontrole hospodárenia obce za rok 2009 a schválilo celoročné hospodárenie obce za rok 2009.

OZ i občania sa oboznámili s auditorskou správou z overenia ročnej účtovnej závierky obce k 31.12.2009 a informatívnu správou o stave žiadostí o nenávratnom finančnom príspevku (NFP) zo štrukturálnych fondov Európskej únie a dotácií zo štátneho rozpočtu na rok 2010.

OZ schválilo plán organizačno-materiálneho zabezpečenia Dňa detí Nitrianska Blatnica 2010 a plán organizačno-materiálneho zabezpečenia Dní obce Nitrianska Blatnica 2010

OZ sa oboznámilo so statickým posudkom k obvodovým stenám hasičskej zbrojnice, so zmluvou o výpožičke č. 652 a so žiadosťou a odpoveďou o prinavrátanie obecných nehnuteľností v majetku štátu - Lesov SR.

OZ schválilo rozpočtové opatrenia č. 4 – 12/2010 pre základnú školu s materskou školou, investičný zámer na vybudovanie nového obvodového muriva s príslušenstvom na budove Hasičskej zbrojnice v Nitrianskej Blatnici a poskytnutie jednorázovej sociálnej výpomoci na prekonanie mimoriadne nepriaznivej životnej situácie rodine Skutovej č. d. 287, vo výške 300,- € na dospelú osobu, t.j. spolu 900,- €

OZ súhlasilo s prijatím investičného úveru od VUB, a. s. do výšky 100 000,-€ na obdobie 5 rokov na financovanie investičných akcií obce, vybudovaním nového obvodového muriva s príslušenstvom na budove Hasičskej zbrojnice v Nitrianskej Blatnici vo výške 60 222, 43 € s vlastnými zdrojmi financovania projektu „Stavebné úpravy Obcej hasičskej zbrojnice v Nitrianskej Blatnici“ vo výške 5 % - 12 801,22 € s vlastnými zdrojmi financovania projektu „Modernizácia a rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Nitrianska Blatnica vo výške 5 % - 12 462,22 € s vlastnými zdrojmi financovania projektu „Rekonštrukcia parku v Nitrianskej Blatnici“ vo výške 5 % - 32 931,85 € a so zabezpečením úveru zriadením záložného práva počas splácania úveru na nehnuteľný majetok Obce Nitrianska Blatnica - budova obecného úradu súpisné číslo 6.

V diskusií sa poslanec Ján Krajčík informoval, či v projektovej dokumentácii bola spracovaná i statika budovy HZ, poslanec Dr. Eduard Kollár vyslovil presvedčenie, že dopredu sa daný stav nedal odhadnúť a informoval sa o kúpe horárne Lesov SR, Eduard Polonyi poukázal na nerešpektovanie zákazu vjazdu motorových vozidiel do parku a navrhol odobrať odpad do kontajnerov i v priebehu roka na centrálnom mieste, Anna Machovičová poukázala na spílený orech v potoku, Oľga Oravcová poukázala na vyvážanie odpadu do Krčáškára pod bývalým Bólovým domom a informovala sa o fotovoltickej elektrárni, poslanc Jozef Líška upozornil na plný kontajner motorových kolies na Novotných domoch, poslankyňa Ing. Dagmar Pátrovičová upozornila na zlý stav miestnych komunikácií, či sa budú vyspravovať a vymieňať kanalizačné poklapy na ceste od KD do parku, navrhla zrušiť hranie zvonkohry o 06.00 a 21.00 hod., poslankyňa Mária Hlohovská sa informovala o zdrojoch splácania úveru, tiež poukázala na špatný stav MK a navrhla umiestniť poštovú schránku v strede obce.

Dňa 5. mája 2010 sa konalo šieste mimoriadne zasadnutie OZ, ktoré prerokovalo a schválilo predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy ROP-4.1a-2010/01 ROP za účelom realizácie projektu „Revitalizácia centrálnej zóny obce Nitrianska Blatnica“, ktorého ciele sú v súlade s platným Územným plánom obce a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce; zabezpečenie realizácie projektu obcou po schválení žiadosti o NFP a financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 22 856,58 €

Dňa 30. júna 2010 sa konalo siedme mimoriadne zasadnutie OZ, ktoré prerokovalo a schválilo úpravu Plánu organizačno-materiálneho zabezpečenia Dní obce Nitrianska Blatnica 2010 - osláv 825. výročia prvej písomnej zmienky o obci a 75. výročia futbalu v obci.

DR. VERONIKA VICHNAROVA

Z kosby jačmeňa do žalára

Bolo slnečné popoludnie mesiaca augusta a žatva bola v plnom prúde. Nie však ako teraz, keď žatvu robia kombajny, ale kosilo sa ručne, kosou. Veď sa písal iba rok 1939.

Ako sa tak pozeráme so strýkom a jeho manželkou z parcely na Nemečkách, uzreli sme v diaľke od vozokánskeho chotára niekoho prichádzať smerom k nám. Pokračovali sme v kosbe, ale postava sa blížila a bolo zrejme, že ide za nami. Rozoznali sme žandársku uniformu a krátko nato aj osobu strážmajstra blatnickej žandárskej stanice. Prišiel celkom blízko k nám, pozdravil a jeho slová nás všetkých troch zmrazili:

„Pán Rudolf Pecár, v mene zákona vás zatýkam. Musíte ísť so mnou!“

Jačmeň sme nedokosili a teta so mnou plačúc išla domov, kde sme smutnou správou rozplakali celú rodinu.

Tri mesiace nepodmienečne! Tak znel rozsudok Okresného súdu v Nitre. Spolu so strýkom bol odsúdený na šesť mesiacov aj jeho priateľ. A za čo? Len za to, že mal iné názory ako vtedajšia vládna moc. Mal som vtedy iba necelých štrnásť rokov. Jačmeň sme spolu s tetou pokosili, ale smutná udalosť dolahla na celú rodinu.

Spolu s bratom strýkovho priateľa ma rodina vystrojila na návštevu do nitrianskej väznice. Bola septembrová nedeľa, keď som sa dostal na návštevu strýka, ale bola to smutná návšteva. Len čo sme sa zvitáli, hneď som sa rozplakal. Strýko mal tiež v očiach slzy. A za chvíľu sme počuli, že je koniec návštevy. Iba čo som stačil odovzdať strýkovi balíček s potravinami od jeho manželky.

Vymeraný trest si strýko odpykal, ale iba krátke obdobie si užil slobody. Bol v obci i s viacerými občanmi známy svojím lavicovým zmýšľaním, čo nebolo vhod vtedajším obecným mocipánom a snažili sa aj udavačstvom takýchto ľudí zbaviť. Už to však nebola iba väznica, ale nemecký koncentračný tábor Sachsenhausen. Mal viac šťastia ako jeho priatelia, ktorí boli taktiež v tomto tábore. Ako murár sa dostal na stavebné práce (prístavbu) kuchýň, kde sa dostal i k potrave. To mu zachránilo život. Vrátil sa domov ako jeden z mála, ale s podlomeným zdravím. Zostali po ňom iba tieto moje spomienky a snáď i spomienky ešte žijúcich spoluobčanov, ktorý ho poznali.

Pavol Stanček st.

Samospráva obce
Nitrianska Blatnica
Vás srdečne pozýva na

DNI OBCE

usporiadané pri príležitosti

825. výročia

prvej písomnej zmienky o obci
a **75. výročia** futbalu v obci
v dňoch

16. - 18. 07. 2010
Program

16. júl 2010 - piatok

**18.00 hod. - Slávnostné zasadnutie
obecného zastupiteľstva a stretnutie
športovcov obce všetkých
vekových kategórií - KD**

19.00 hod. - Hudobná miniatúra - KD

**19.30 hod. - Vernisáž výstavy DOTYK OBCE
(Nitrianska Blatnica historická i súčasná) - KD**

17. júl 2010 - sobota

**13.00 hod. - Športovo-zábavné súťaže
a ukážky pre deti - park, ihrisko**

**16.00 hod. - Futbalové stretnutie:
St. páni OFK Nitrianska Blatnica -
Internacionál ŠK SLOVAN Bratislava**

18.00 hod. - Koncert hudobnej skupiny EMINENT - park

21.00 hod. - Poľovnícka veselica - park

18. júl 2010 - nedeľa

10.30 hod. - Slávnostná sv. omša - kostol

**16.00 hod. - Futbalové stretnutie:
OFK Nitrianska Blatnica -
OFK AJAX Hrádok**

**18.00 hod. - Šarľianka Šarľianom -
vystúpenie dychovej hudby
Šarľianka z Blatného - park**

História osídlenia Nitrianskej Blatnice

Z materiálu Najstaršie dejiny Nitrianskej Blatnice a blízkeho okolia podľa svedectiev hmotných prameňov od prof. Ruttkaya pripravila Mgr. Dagmar Sevcíková

Praveké osídlenie

V katastri Nitrianskej Blatnice a jej okolí je doložené osídlenie predstaviteľov viacerých dávnovekých kultúr. Okrem pôdnych pomerov vhodných pre dávných roľníkov mali veľký význam aj komunikácie cez horské prechody z Ponitria na Považie a neskôr aj povrchové ložiská železnej rudy na východných svahoch Inoveckého pohoria.

Počiatky osídlenia regiónu siahajú až do staršej doby kamennej. Svedčia o tom najmä kamenné pracovné nástroje a zbrane v známej jaskyni Čertova pec. Sídlišká roľníkov v mladšej a najmä v neskoršej dobe kamennej reprezentuje viacero archeologických lokalít. V polohe Púšť sa našli stopy osídlenia nositeľov tzv. boľerázskej skupiny (pred 4500-5000 rokmi).

Význam mikroregiónu vystupuje opäť do popredia od mladšej doby bronzovej (náčelnícke mohyly vo Veľkých Ripňanoch a Lužanoch a hradisko v Ducovom). V neskoršej dobe bronzovej (1000-750 pr.n.l.) v južnej časti vrcholu Marháta vzniklo významné, doteraz však neskúmané hradisko. Osídlené boli opäť aj lokality Jurko a Púšť, ktoré boli súčasťou sídliskovej aglomerácie pod hradiskom na Marháte. Vo veľkej sonde v polohe Púšť sa podarilo odкрыť pozostatok dávného koryta tunajšieho potoka - našli sa tu výrobky z hlíny - zlomky keramiky. V značnej hĺbke pod terajším terénom, na obidvoch stranách dávného potoka, bolo niekoľko objektov z neskoršej doby bronzovej - príbytok štvoruholníkového tvaru s pecou. Jedným z dôvodov tunajšieho intenzívneho osídlenia mohli byť dostupné ložiská rudy.

Dávne cesty a významné archeologické lokality z včasného stredoveku

Od 8.-9. stor. n.l. sa menšie populácie našich predkov usadzovali najmä v blízkosti komunikácií cez horské prechody Považského Inovca. Ak je v súčasnosti hlavným prechodom Havran, tak v rôznych etapách dávnovekého vývoja boli najmenej ďalšie tri horské prechody s hospodárskym a vojensko - strategickým významom. Jedna z nich - južná trasa - vychádzala z Nitrianskej Blatnice, prechádzala popri významnej lokalite Jurko a cez tzv. Šarancov chodník najvyšší bod dosiahla v priesmyku Gajda, prudko zostúpila na Považie popod opevnenú lokalitu Hradište (Hubina), údolím potoka Striebornica prechádzala cez chotár Moravian nad Váhom a cez niekdajší vážsky brod pod opevnenou lokalitou Kostolec (Ducové) prešla na pravý breh Váhu v Pobedime.

Rotunda svätého Juraja

Pri náčrte doterajších poznatkov archeológie o vývoji dávnovekého osídlenia v okolí Nitrianskej Blatnice je v popredí výskum vo vnútri a širšom okolí kostolíka, ktorý stojí vo vzdialenosti takmer 5 km od intravilánu obce v lesnatom páse východných svahov Marháta. Výsledky výskumu potvrdili, že po osídlení v neskoršej dobe bronzovej sa ďalšie stopy tunajších významných ľudských aktivít objavujú už od včasného stredoveku.

Najstaršou stavebnou jednotkou je rotunda s kruhovou loďou (vnútorný priemer 7,3 m) a podkovovitou apsidou. Základové murivo o šírke 70-80 cm bolo zapustené veľmi plytko (hĺbka 20-30 cm), miestami dosadá totiž na pevné skalné podložie. Pôvodný vstup do rotundy bol vo všetkých stavebných fázach zo západnej strany. Asi už počas prestavby v 16.stor., a najmä pri výstavbe veže, vchod výrazne rozšírili a opatřili novými ostentami. Tzv. pustovňa mala dve stavebné fázy - v prvej z nich pozostávala z dvoch častí nerovnakej veľkosti. V druhej fáze sa odstránila deliaca priečka.

Zistenia v interiéri rotundy, na ploche prikostolného cintorína a poznatky o blízkom sídlisku, ktorého obyvatel'ov pochovávali pri kostolíku, svedčia o včasnostredovekých počiatkoch stavby. Rozmery rotundy a porovnania s niektorými veľkomoravskými rotundami naznačujú, že stavba má počiatky už v 9.-10. storočí. Prvá deštrukcia a nová výstavba sa predpokladá v 10.-11.stor., najstaršie zistené hroby 10.-11. stor. a druhá deštrukcia v 13. stor.. Po zániku okolitého osídlenia sa kostolík od 13. do 16. stor. menil postupne na ruinu.

Renesančná výstavba rotundy okolo roku 1530 bola dôslednou adaptáciou pozostatkov staršej stavby. Onedlho sa však kostolík dostáva opäť do dezolátneho stavu, na múroch vznikajú trhliny.

Ďalšia rozsiahla adaptácia spojená s vybudovaním veže a pustovne predstavuje prvú asi z viacerých barokových

Rotunda Jurko, hrdý pamätník kultúry našich predkov nám pripomína našu kresťanskú minulosť.

úprav kostolíka a patrí do druhej polovice 17. stor. (označenie roku 1655 na severnej strane veže). O ďalšej prestavbe sa dozvedáme z kanonickej vizitácie z roku 1780.

Tradícia svätoturajských pútí s určitosťou zabránila úplnému spustnutiu kostolíka.

Prikostolný cintorín a osídlenie v polohe Púšť

Okolo rotundy bol cintorín. Počas výskumu bolo odkrytých 126 hrobov. V hrobách sa našli strieborné šperky a ozdoby, rôzne typy prsteňov, košičkové náušnice, náhrdelníky a strieborné mince - najstaršie sú razby uhorského kráľa Kolomana (1095-1114). Výrazne prevažujú kostry dospelých mužov.

Pokračovanie na str. 5

Máj – Jún

Naši jubilanti

50 rokov

Helena Bakošová
Zoltán Donauer
Eva Krajčíková
Štefan Lukáč
Zita Michlerová
Štefan Michalík
Mária Pecháčová

60 rokov

Anton Selecký

70 rokov

Mária Kolníková

80 rokov

Zlatica Ficeľová
Anna Majerová

81 rokov

Vojtech Funta
Ľudovít Bednár

83 rokov

Rozália Guliková
Margita Kašná

84 rokov

Katarína Svetliaková

85 rokov

Emília Minarovičová

97 rokov

Mária Frnčíková

Vitajte medzi nami

Brianna Jana Bakošová
december 2009

Vanesa Ondrusová

Opustili nás

Božena Jánošková – 57 rokov (apríl)

Helena Líšková – 77 rokov

Ľubomír Krumpár – 55 rokov

Lýdia Kolková – 75 rokov

Rudolf Minarovič – 98 rokov

najstarší občan

Jozef Chromý – 68 rokov (Francúzsko)

Spracovala: Gabriela Summerová

Výsledky volieb do NR SR

Vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky dňa 12. júna 2010 odsúhlasila volebná komisia tieto výsledky za našu obec:

V zozname voličov bolo zapísaných 973 voličov a volieb sa zúčastnilo 613, ktorí odovzdali 610 platných hlasov. Strana Smer – sociálna demokracia dostala 363 hlasov, Slovenská demokratická a kresťanská únia DS 61, Kresťansko-demokratické hnutie 38, Sloboda a solidarita 38, ES Hnutie za demokratické Slovensko 37, Slovenská národná strana 35, Strana demokratickej ľavice 11, Ľudová strana Naše Slovensko 6, Komunistická strana Slovenska 5, Združenie robotníkov Slovenska 5, Európska demokratická strana 4, Palího Kapurková VPS 4, Most – Híd 2, Nová demokracia 1.

Výťažom volieb v našej obci sa stala strana Smer – sociálna demokracia, ktorej odovzdalo svoj hlas 59,5 % voličov. (bn)

História osídlenia Nitrianskej Blatnice

Dokončenie zo str. 4

Planírovaním terénu v 17.stor. boli zničené staršie vrstvy a objekty, s ktorými mohla rotunda súvisieť.

Na malom úseku neporušenej vrstvy sa našla časť zahĺbeného, sčasti do skalného podlažia vysekaného príbytku štvoruholníkového pôdorysu s rozmermi cca 300x280cm. Oproti vstupu bola štvoruholníková pec. Výskum potvrdil, že na ostrohu s rotundou sa nachádzalo osídlenie už v 9.-11.storočí.

Poloha Púšť je rozsiahla plošina, v súčasnosti porastená trávou a ovocnými stromami.

Staršia fáza včasnostredovekého osídlenia mala štvoruholníkový pôdorys (9000 m²), jeho tvar určovali žľaby, do ktorých boli súvislo vkladané masívne palisádové koly. Mladší dvorec bol menší (3500 m²). Odkryl sa dvojpriestorový príbytok patriaci do 12. stor., štyri pece na pálenie dechtu a zásobné jamy. K archeologickým nálezom pribudli popri keramických aj železné výrobky - kosák, píla, pracky, časť ovčiarskych nožníc.

Obyvatelia sa pravdepodobne zaoberali roľníctvom, pravdepodobná je ťažba železnej rudy, s tým spojené železiarstvo a napokon aj dechtárstvo.

Zánik osady a stredovekej funkcie rotundy nastal najneskôr do polovice 13. storočia. V tom období zaniklo i niekoľko iných osád v lesnatom okolí skúmanej lokality. O ich existencii svedčia v lesnatom pásme pod Marhátom stopy obrábania pôdy - zachované plužiny a ojedinelé archeologické nálezy. Jednou z možných príčin zániku osídlenia sa javí vyčerpanie tunajších ložísk železnej rudy.

Osada Nitrianska Blatnica (Sarfew)

Popri ďalších osadách, ktoré zanikli v oblasti Marhátu, najneskôr od 11.-12. stor. sa dominantnou osadou stala Nitrianska Blatnica, ktorá sa s názvom Sarfew (Šarfia) objavuje v písomnom prameni z roku 1185. Kráľ Belo III. vtedy potvrdil testamentárne rozhodnutie vdovy po feudálnom vlastníkovi Sanadovi. Stojslav po svojom otcovi vlastnil rozsiahle majetky v deviatich dedinách, z ktorých daroval niektoré usadlosti zoborskému klášturu. V jeho testamente je prvá písomná zmienka o našej obci, ktorú považujeme za sídlo starobylého rodu. V Nitrianskej Blatnici sa asi už v 11.-12. stor. nachádzalo sídlo v podobe dvorca alebo malého hradu, ktorý stál v stredoveku v miestach alebo v blízkosti dodnes existujúceho kaštieľa. Vo vlastníctve sídla sa vystriedali viacerí majitelia. V druhej polovici 16.stor. objekt prestavali na renesančný kaštieľ.

Nitrianska Blatnica si zachovala kľúčovú pozíciu medzi okolitými sídliskami aj v 13.-14.storočí. Kostol sv. Maurícia (Móricia) mal románsky pôvod, vznikol asi už pred 13. stor.. Stál na mieste dnešného kostola postavenom v rokoch 1805 - 1815.

Výskum Rotundy sv. Juraja

Archeologický výskum lokality Jurko a kostolíka viedol v rokoch 1974-80 prof. Dr. Alexander Ruttikay, Dr.Sc., architektonicko - reštaurátorský výskum interiéru rotundy a pustovne v roku 2009 akad. maliar Jozef Dorica. Obaja uznávaní odborníci stále so záujmom spolupracujú pri odkrývaní histórie našej obce. V roku 2010 sa bude realizovať reštaurovanie interiéru rotundy pod vedením p. Doricu a zároveň prebieha doplnenie archívneho výskumu písomných prameňov o rotunde a stredovekej škole.

Ocenenia k jubileu obce

Pri príležitosti 825. výročia prvej písomnej zmienky o obci a 75. výročia futbalu v obci. Obecné zastupiteľstvo obce Nitrianska Blatnica svojím uznesením č. 163/2010 zo 7. mimoriadneho zasadnutia konaného dňa 30. júna 2010 v súlade s čl. 5, 6, 7 Všeobecne záväzného nariadenia obce č. 2/2007 schválilo a zobralo na vedomie udelenie nasledovných ocenení:

Čestné občianstvo obce Nitrianska Blatnica

Zlata Solivajsová, narodená v roku 1922, bytom Banská Bystrica. Za celoživotné tvorivé výkony a prínos v oblasti umenia a literatúry a propagáciu obce doma i v zahraničí. Musela pre svoje postoje k udalostiam v roku 1968 opustiť redaktorské miesto a rehabilitovania sa dočkala až v roku 1990. Patrí medzi spisovateľské autority v celoslovenskom kontexte. Je našou rodáčkou.

Ing. František Krošlák, narodený v roku 1957, bytom vo Vozokanoch. Za významný prínos v oblasti zamestnanosti a hospodárskeho rozvoja obce a jej propagáciu doma i v zahraničí. Presunom svojich podnikateľských aktivít v pol. 90-tich rokoch minulého storočia do priestorov hospodárskeho dvora JRD sa zaslúžil i o záchranu a zveľadenie pamiatkového fondu v historickom jadre obce. Je stálym podporovateľom kultúrno-spoločenských a verejnoprospešných aktivít obecného úradu a miestnych spoločenských organizácií a spolkov.

Dp. Mgr. Jozef Hužovič, narodený v roku 1974, trvale bytom v Opoji. Za výrazné úspechy v oblasti detskej dramatickej tvorivosti a starostlivosť o cirkevný pamiatkový fond obce. Pripravuje a organizuje zaujímavé a prítlačlivé akcie s kultúrnym a umeleckým zameraním pre deti a mládež. Významnou mierou prispieva k formovaniu ich vzťahu k obci, umeniu a kultúre.

Cena obce Nitrianska Blatnica

Ján Kolník, narodený v roku 1934, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za významný prínos k záchrane a popularizácii NKP Rotunda sv. Juraja, tvorivé výkony v osvetovo-výchovnej oblasti a úspešnú a záslužnú činnosť na rozvoji športu pri príležitosti 75. výročia futbalu v obci. Aktívne sa pričínal o vznik Občianskeho združenia Rotunda Jurko a o uchovávanie obecných tradícií, ktoré nám zanechali naši predkovia, ich odovzdávanie a sprostredkovanie ďalším generáciám.

Anton Krumpár, narodený v roku 1930, bytom v Topolčanoch. Za vynikajúce celoživotné tvorivé výkony v publicistickej oblasti, propagáciu obce v regionálnej i celoslovenskej tlači, tvorbu Blatnických novín a pri príležitosti životného jubilea – 80 rokov. Svoje novinárske skúsenosti využíva i dnes a z jeho iniciatívy a aktívnej pomoci vydávame pravidelne Blatnické noviny. Ako spracovateľ sa podieľal i na zostavení a vydaní novej monografie obce.

Michal Socha, narodený v roku 1945, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú úspešnú a záslužnú činnosť v samosprávnych orgánoch a spoločensko-záujmových organizáciách obce. Pracuje viac ako 40 rokov v obecnej samospráve, je predsedom Základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov a je aj 18 – násobný darca krvi.

Cena starostu obce Nitrianska Blatnica

Helena Adamusová, narodená v roku 1939, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú humánnu a záslužnú činnosť v MS SČK a v ďalších spoločenských organizáciách obce. Veľa rokov sa podieľala na spolkovéj činnosti v obci a ešte i dnes je aktívne činná v Miestnom spolku Slovenského Červeného kríža a v Občianskom združení Rotunda Jurko. Patrí medzi tých nenápadných občanov, ktorí sú ochotní pomôcť tam, kde to obec potrebuje.

Dušan Bartošek, narodený v roku 1971, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú úspešnú a záslužnú činnosť na rozvoji športu pri príležitosti 75. výročia futbalu v obci. Je aktívnym hráčom klubu od roku 1982 a svojou činnosťou sa významne podieľal i podieľal na úspechoch nášho futbalu ako hráč i mládežnícky tréner. Bol dlhoročným kapitánom A mužstva a niekoľkonásobným najlepším strelcom okresných súťaží.

Anton Grznár, narodený v roku 1933, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú úspešnú a záslužnú činnosť na rozvoji športu pri príležitosti 75. výročia futbalu v obci. Významne sa podieľal na úspechoch nášho futbalu ako dlhoročný hráč i funkcionár.

Karol Hlohovský, narodený v roku 1931, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú úspešnú a záslužnú činnosť na rozvoji športu pri príležitosti 75. výročia futbalu v obci. Významne sa podieľal na úspechoch nášho futbalu ako dlhoročný hráč i funkcionár.

Ladislav Kašný, narodený v roku 1956, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za mimoriadny humánný čin – viac než 100 bezplatných odberov krvi. Je držiteľom Diamantovej Jánskej plakety (80 odberov) a Kňazovického plakety (100 odberov).

Viktor Kolník, narodený v roku 1945, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za významný prínos na záchrane a popularizácii NKP Rotunda sv. Juraja a ďalších hmatelných i nehmateľných kultúrnych pamiatok obce. Aktívne prispieva k bádaniu historických prameňov obce a k uchovávaniu obecných tradícií, ktoré nám zanechali naši predkovia, ich odovzdávaniu a sprostredkovaniu ďalším generáciám. Je stálym podporovateľom kultúrno-spoločenských a verejnoprospešných aktivít obecného úradu a miestnych spoločenských organizácií a spolkov.

Vladimír Stanček, narodený v roku 1951, bytom v Nitrianskej Blatnici. Za celoživotnú úspešnú a záslužnú činnosť na rozvoji športu pri príležitosti 75. výročia futbalu v obci. Bol dlhoročným hráčom klubu - „futbalistom 20. storočia Nitrianskej Blatnice“ a svojou aktivitou sa významne podieľal i podieľal na úspechoch nášho futbalu ako hráč, tréner a funkcionár.

Dobří knazi sú požehnaním národov

Dovoľujeme si Vám pri príležitosti ukončenia roka kňazov pripomenúť všetkých žijúcich robotníkov v Pánovej vinici, ktorí u nás pôsobili.

ThLic. Tadeáš Juraj Dubec, OPraem., pôsobí na Morave a v Čechách, (Praha-Strahov, Frýdek-Místek, Křtiny, Jihlava)

ThLic. Ing. Pavol Tomek, CSSR, pôsobí ako správca farnosti v Čachticiach.

D. p. Martin Zanovit, CSSR, kňaz vysvätený v našom farskom kostole 5.7. 1991, člen misijného tímu pre celé Slovensko, býva u redemptoristiek v Kežmarku ako duchovný správca kostola.

D. p. Marek Božík, u nás bol po redemptoristoch (1993-1997), pôsobil v Urminciach a teraz je v Obyciach pri Zlatých Moravciach

Mgr. Dušan Kajanovič, u nás bol v rokoch 1997-2007, zrekonštruoval pastoračné centrum, aj keď na dlh. Pôsobí v Ludaniciach, kde má i kaplána.

Mgr. Jozef Hužovič, náš terajší správca farnosti, pôsobil vo Veselom, kde v Rakoviciach postavil kostol a u nás vyniká hlavne prácou s mladými, všestrannými aktivitami a výbornou spoluprácou s obcou.

Z kázne otca biskupa

Úvodom otec biskup pripomenul rozprávku Najkrajší dar, v ktorej si každý národ žiadal bohatstvá, a pre Slovákov už nič nezostalo, tak si žiadali len to, aby ich vždy miloval. No Boh im nielen to sľúbil, ale pridal i najkrajšiu reč, ktorá keď zaznie „i anjeli zamĺknu“.

Z rozprávky vidieť bohatstvo nášho národa. Pripomenul, že veľké ríše zanikli, ale náš národ sa zachoval vďaka našej kresťanskej viere, ktorá ho po stáročia formovala. „Viera, ktorú dostávali naši otcovia a matky s materinským mliekom ako súčasť svojho života, ako devízu s ktorou vstupovali do života, ktorou sa riadili.“

Ďalej priblížil význam našej rotundy, jej zasvätenia sv. Jurajovi, rok 1185 a zemepána Stojzlava a zdôraznil, že počiatky našej viery na tomto mieste nie sú rozprávky, ale fundament, na ktorom môžeme stavať svoju prítomnosť i budúcnosť. Pripomenul tri piliere Európy- grécku kultúru, rímske právo a našu židovsko- kresťanskú tradíciu. „Žijeme z inštitúcií a hodnôt, ktoré sa vytvorili v kresťanskom období.“ Otec biskup pripomenul citát nášho spisovateľa P. H. Jurinu: „To sme i my, to sú i naše ústa, čo kedysi v 5. i 6. storočí po príchode na podtatranské svahy a do Dunajskej kotliny hovoria: Tu sa usadíme, tu bude náš domov, to sme my, čo miešame maltu pre murárov, čo stavajú prvý kresťanský kostol v starodávnej Nitre. To sme my, čo vítame s nadšením a radosťou v duši svätých bratov zo Solúna, vinieme sa k nim, lebo hovoria našim jazykom, ktorému rozumieme. Sú naši a my sme ich. To sme my, čo pred 1100 rokmi kľáčime skrušenie v bolesti, keď Metod, veľký orač na Kristovej roli, dokonáva pozemskú púť.“

Znovu príkladmi a citátmi zdôraznil, že „Pri Božom oltári sa náš národ zrodil“ a „Kresťanský Boh je pre nás nielen symbol, ale podstatná sila a nádej nášho národného života.“

Znovu nám zdôraznil, že hodnoty kresťanstva sú i pre nás, ľudí modernej doby, lebo nám pomáhajú byť ľuďmi dneška. Uviedol príklad kresťanov, ktorí nasadili svoj život za záchranu židovského chlapca. „Ty žiješ, lebo On (Boh) žije.“ Povedal, že kresťanstvo je škola na celý život. Vyzval nás, aby sme sa usilovali brať svoje kresťanstvo vážne.

Záverom nám otec biskup poprial, aby sme si od rotundy sv. Juraja odniesli „silu a ochotu žiť hodnoty, ktoré už stáročia sa prejavovali v živote nášho národa.“

Doslovný prepis kázne je na obecnej www stránke.

Stranu pripravil RNDr. Eduard Kollár

Obzretie za futbalovou sezónou 2009/2010

Po závere futbalovej sezóny si môžeme zhlboka vydýchnuť, keď sa nám podarilo zachovať príslušnosť v najvyššej okresnej súťaži dospelých. Nebolo to ľahké obdobie, pretože po jeseni sme zimovali na poslednom mieste tabuľky so 14 bodmi. V zime sa nám čiastočne podarilo doplniť a stabilizovať káder. Výraznou posilou bol M.Adamovič, ale aj navrátiliec D.Bartošek, ktorý priniesol do mužstva zvýšenú bojovnosť a väčšiu túžbu po víťazstve. Mužstvo bolo dobre pripravené na ťažké zápasy, žiarilo sebavedomím a úspech sa dostavil. V jarnej časti sme produkovali kvalitný futbal. V krízových zápasoch mužstvo nezlyhalo a ukázalo sa ako veľmi skúsené. Víťazstvo na pôde hlavného konkurenta na zostup v N.Strede

1:0 nás naštartovalo na boj o záchranu. Rozhodujúca bola domáca víťazná šnúra s Preseľanmi, Bojnou, Krtovcami a Ludanicami, ale tiež remízy v Urminciach a Hrušovanych, pretože každý bod bol dôležitý. Pohladením na duši každého verného fanúšika aj nás čo okolo futbalu robíme boli hlavne víťazstvá v derby zápasoch s Bojnou 3:1 a Krtovcami 4:0. Tu sa ukázal v mužstve zdravý patriotizmus za úspech Blatnice. Celé mužstvo aj realizačný tím tieto zápasy prežíval veľmi emotívne a cieľavedomým disciplinovaným výkonom sme vybojovali dôležité víťazstvá. V jarnej časti sme získali 21 bodov, čo nás nakoniec vynieslo na konečné 11.miesto tabuľky MO. O strelené góly v sezóne sa postarali: M.Adamovič 9, J.Stanček, I.Šimovič, S.Hollan 7, I.Lacuška, P.Herák, J.Selecký 3, B.Hudeček 2, I.Korchan, D.Bartošek 1.

Žiaľ to, čo sa v Blatnici podarilo v „A“mužstve sa nepodarilo vo Vozokanoch v „B“mužstve a po sezóne končí účinkovanie v II.triede po pretrvávajúcích problémoch v hráčskom kádri a hernom prejave mužstva.

Účinkovanie dorastu v celej sezóne je tiež sklamaním blatnického futbalu, aj keď na jar nastalo určité zlepšenie, ale v závere sezóny mužstvo utrpelo fiasko hlavne v domácim zápase so Zavadou proti deviatim hráčom prehralo. Niektorí starší hráči nie sú dostatočným príkladom pre mladých. Našťastie tréner D.Bartošek vie čo robí a určite v mužstve urobí nápravu, veď dorast má byť zásobárňou pre mužstvá dospelých. V mužstve dospelých už hrajú dosť starí hráči, ale takýmto prístupom ich dorastenci svojimi výkonmi z mužstva ako sa hovorí nevytlačia!

V žiakom mužstve sa pod vedením A.Sigeta a P.Soblahovského stabilizoval káder, ktorý podával na jar aj počas celej sezóny vcelku dobré výkony so striedavými úspechmi. Úspechom je aj to, že mužstvo má záujem trénovať a tím prišli aj dobré výsledky v zápasoch. Žiaci v celkovej tabuľke MO obsadili pekné 6.miesto. Dúfame, že v tomto trende budú pokračovať aj v novej sezóne.

Na záver si dovoľujem poďakovať všetkým hráčom, trénerom a funkcionárom OFK za reprezentáciu obce a vynaloženie svojich schopností a obetovanie svojho času pre uspokojenie voľných chvíľ pre našich spoluobčanov. Fanúšikovia by mali byť tiež vďační, že u nás organizovaný futbal funguje na určitej úrovni. Osobne by som privítal aj aktívnejší prístup našich priaznivcov k napredovaniu futbalu u nás. Kto má záujem a schopnosti pracovať v OFK má možnosť sa realizovať. **P. Stanček ml.**

MO TOPOLEČANY

1. Tovarníky	30	19	8	3	78:25	65
2. Radošina	30	16	7	7	57:39	55
3. Bojná	30	16	6	8	68:46	54
4. Oponice	30	15	7	8	72:60	52
5. Krtovce	30	15	4	11	72:59	49
6. Nemčice	30	14	3	13	55:47	45
7. V. Dvorany	30	10	9	11	48:44	39
8. Ludanice B	30	12	3	15	50:59	39
9. Urmince	30	13	4	13	57:68	37
10. Preseľany	30	9	8	13	37:42	35
11. Nitr. Blatnica	30	10	5	15	43:60	35
12. Krnča	30	9	6	15	45:59	33
13. Čermany	30	8	9	13	42:57	33
14. Hrušovany	30	7	12	11	41:58	33
15. Rajčany	30	9	5	16	52:67	32
16. TO B/N. Streda	30	7	6	17	37:64	27

TJ ZK Urmince má odpočítaných 6 bodov pre inzultáciu rozhodcu.

II. TRIEDA TOPOLEČANY

1. Práznovce	26	21	2	3	106:19	65
2. Krušovce	26	20	5	1	91:14	65
3. V. Bedzany	26	18	3	5	69:21	57
4. V. Ripňany	26	13	6	7	65:42	45
5. Závada	26	13	5	8	54:43	44
6. Bojná B	26	12	5	9	50:30	41
7. Kovarce	26	11	2	13	41:62	35
8. Tesáre	26	11	2	13	45:67	35
9. Kamanová	26	9	4	13	55:75	31
10. Kuzmice	26	7	5	14	39:52	26
11. Čeladince	26	6	5	15	28:76	23
12. Chrabrany	26	5	6	15	29:63	21
13. Koniarovce	26	6	2	18	39:77	20
14. N. B. B/Vozokany	26	3	2	21	25:95	11

BLATNICKÉ NOVINY – Dvojmečasník zo života občanov Nitrianskej Blatnice. Vedúca redaktorka: Ing. Lucia Vichnarová. **Redakčná rada:** Mária Hlohovská, RNDr. Eduard Kollár, Anton Krumpár, Mgr. Gabriela Ľuptáková, Mgr. Iveta Remenárová, Pavol Stanček ml., Gabriela Summerová, Mgr. Dagmar Ševčíková. **Foto:** Pavol Škuta. **Grafická úprava:** Dr. Veronika Vichnarová. **Vydavateľ:** Obecný úrad Nitrianska Blatnica, 956 05, tel. 038/5399114, e-mail: nblatnica@centrum.sk, www.nitrianskablatnica.sk. **Rozširuje:** Obecný úrad Nitrianska Blatnica do domácností zdarma. **Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie textov. Tlač:** Prima-print s.r.o., Odbojárov 294/10, 955 88 Tovarníky, tel.: 038/5320897.